

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2021-824

10.9.2021

Frende Skadeforsikring AS

Bygning - innbo (kombinert)

Vannskade bad – plutselig utstrømming av væske?

Sikrede avdekket skade på badet, og det ble innhentet flere tekniske rapporter. Sikrede anførte at skadeårsaken var rørbrudd inne i veggen, og at skaden hadde oppstått plutselig. Selskapet mente skaden var unntatt dekning fordi skadeårsaken var utett våtrom. Nemnda kom til at sikrede ikke hadde dokumentert en dekningsmessig vannskade da det blant annet ikke var sannsynliggjort at skaden hadde oppstått plutselig.

Saksfremstilling

Saken gjelder skader på bad.

Sikrede har bygningsforsikring med bl.a. følgende vilkår:

4. BRANN, VANN, INNRBUDD OG ANNEN BYGNINGSSKADE

Forsikringen dekker de plutselige og uforutsette skader på forsikret bygning som er angitt i punkt 4.1, med de unntak og begrensninger som følger av disse vilkår, de generelle vilkår og Forsikringsavtaleloven.

4.1 Skader og tap som erstattes

(...)

5. Utstrømming av væske fra innvendig rørledning med tilknyttet utstyr ved brudd, lekkasje eller oversvømmelse.

(...)

15. Annen plutselig og uforutsett skade på bygning og hageanlegg.

4.2 Skader og tap som ikke omfattes

(...)

4. Skade på gulv og vegger i våtrom som skyldes at gulv/vegger ikke er vanntette.

(...)

15. Skade som skyldes materialfeil, konstruksjonsfeil, svak konstruksjon eller uriktig montasje, samt følgeskader av dette med mindre skaden omfattes av pkt. 4.1, pkt. 1-13.

Sikrede meldte fra om skade på badet i desember 2016, og det ble utarbeidet en skaderapport 12.1.17 fra takstmann R.R. som bl.a. konkluderte med følgende:

Årsak til skade

Vannlekkasje

Lekkasje fra trykksatt vannrør

Det registreres lekkasje fra trykksatt vannkobling for blandebatteri over boblebadekar. Vannet har videre fulgt veggflis og ned på vannrør fra vegg og drypper ned på gulv. Som følge av feil helling på gulv samler lekkasjevannet seg langs dusjvegg fra 2002.

(...)

Skadeomfang

Det registreres vannansamling på gulv under badekar. Videre anmerkes sprekker i ytterkant av dusjvegg. Det ble ikke registrert synlige tegn til fuktskader eller følgeskader som følge av lekkasjen. Eventuelle følgeskader skyldes utett bad.

Selskapet av slo 16.1.17 dekning for skaden. Sikrede kontaktet selskapet igjen i 2019 i forbindelse med flere skader, og det ble bestilt ny takstvurdering.

I takst utarbeidet av takstmann K.L. datert 30.1.19 fremkom bl.a. følgende om baderommet i første etasje:

Hva forårsaket skaden, og hvorfor?

Utett avløpsmuffe inne i vegg og utett våtrom.

Utett avløpsmuffe inne i vegg som mest sannsynlig skyldes håndverkerfeil. Rørdel/glidemuffe antas å ha glidd fra hverandre pga. manglende klamring av rør under badekar.

Utett våtrom

Badet er ca. 30 år og er naturlig nok ikke iht. dagens byggeskikk og standard. Ved byggeår var smøremembran i en tidlig stadie av utprøving og ofte i form av tilsetningsstoff til flislim.

Det registreres synlig bryk av fiberremse i overgangen mellom gulv og vegg, men denne er hverken påført smøremembran eller fuget i overgangen gulv/vegg.

Gulvet under badekar ligger lavere enn øvrig gulv og har en kant som er bygget opp i front av badekar, noe som ikke synliggjør en evt. lekkasje eller vannsøl. Ut fra registrering antas det at våtrommet er utett og har en medvirkende årsak til skader på veggen.

Vannpåkjenning mht. manglende tettesjikt og utett avløpsmuffe har sannsynligvis pågått over tid.

Skadeomfang

Vegg mellom badekar og dusjnisse er ikke åpnet, men veggen har tegn til bevegelse i bakenforliggende veggkonstruksjon. Her må vegg imidlertid åpnes for å avdekke fullstendig skadeomfang, og for å finne rotårsaken. Ut fra hva som registrert ved befaring er årsaken en kombinasjon av både rørutglidning og utett våtrom.

Reparasjonsbehov

Bad:

Partiell utbedring av vegg mot bad for å avdekke skadeomfang og årsak til utglidning av avløpsrør.

- Demontering av badekar, plugging av vannrør og demontering av avløpsrør

- Skånsom riving av 2-3 rader med flis mot gulv (flis rutes opp)

- Utskjæring av gips

- Tilbakeføring med tilnærmelsesvis samme flis i høyde med badekar.

Selskapet informerte om at sikrede selv måtte sørge for avdekking av skadeårsak og omfang før det kunne ta stilling til erstatningsspørsmålet.

Sikrede kontaktet selskapet igjen 26.4.19 og anførte bl.a. at rørbruddet befant seg i veggen, og at det derfor var dekket av forsikring og ba om informasjon om hvordan han skulle gå frem.

Selskapet svarte at det ikke ønsket å styre skadeutbedringen, og at han måtte åpne opp for å finne rotårsaken til skaden slik at selskapet kunne ta stilling til dekningsomfanget.

Sikrede kontaktet selskapet igjen i begynnelsen av oktober 2020 og informerte om at han var i gang med oppgradering av badet, og anmodet om befaring fra takstmann. Takstmann K.L. var på befaring og ga selskapet beskjed om at den opprinnelige taksten var korrekt.

Takstmann K.L. utarbeidet deretter ny oppdatert rapport den 3.11.20:

Hva forårsaket skaden, og hvorfor?

Rotårsaken er utett våtrom.

Fuktømfintlig materiale i kontakt med fukt, som i hovedsak skyldes utett veggmembran i kombinasjon med bruk av plastikk bak veggplater.

Hverken flis eller flisfuger er tette. Oppbygging av vegg som avdekkes mot dusjnisse med bruk av plastikk, er uheldig mht. fukt. Dette er uavhengig om det er nytt eller gammelt tettesjikt uheldig, da SD-verdien ulik for membran og plastikk. Veggmembran har en lavere SD-verdi (vanndampmotstand) enn plast, noe som gjør at vanndamp trenger gjennom til bakenforliggende konstruksjon. Denne fukten er ment å diffundere naturlig ut

til omgivelsene, men plasten hindrer naturlig diffusjon. Fukten blir isteden magasinert i platelag mellom flis og plastikk.

Videre er det registrert flere håndverkerfeil på badet. Hoveddelen av badet mangler sluk og håndtering av evt. vannsøl under badekar mangler. Vegg mot dusjnisen har utett gjennomføringer rundt avløp, tappevannsrør og e-punkt. Alle er forhold som gir økt fukttilskudd og samsvarer ikke med vanlig byggeskikk ved byggeår 1986/87. (...)

Konklusjon etter ny befaring 9.10.20, er at avdekte skadeomfang ikke samsvarer med lekkasje observert fra avløpsrør fra badekar 19.2.19.

Selskapet avslo kravet 5.11.20.

Sikrede innhentet ny rapport fra ingeniør R.S. datert 11.1.21:

(...) Det ble foretatt en befaring den 9.11.20. Inne på badet var alt revet, både vegger og golv var revet. Under befaring pekte og fortalte du hvordan rommet var den gang da skaden oppstod og hva du mener er årsaken til at denne skaden har oppstått. Både oppstikket inne i vegg og koblinger ble registrert og vurdert under befaring.

Etter at skaden ble meldt til forsikringsselskapet har flere takstmenn vært på befaring og flere rapporter er skrevet. Takstrapport fra RR konkluderer med at årsak til lekkasje og skade er utett blandebatteri på vegg ved badekaret, i rapport nr. 1 fra takstmann KL konkluderes det med at lekkasje på avløp fra badekar som var skjult inne i vegg var årsak til lekkasje og skade. Rapport nr. 2 fra takstmann KL konkluderer med utett våtrom er årsak til skaden. Mellom disse rapportene har det vært en del kommunikasjon og ytringer omkring hva som er den riktige årsaken til skaden.

Under min befaring ble jeg vist frem din antatte årsak til at skaden har skjedd. Badekar er plassert inne i hjørne mot yttervegg og mot skillevegg mellom dusjnise og baderommet. Avløpet fra badekaret går i rør og er tilkoblet oppstikk i golv inne i skilleveggen. Din påstand er at årsak til nedfuktingen og lekkasjen er at det har dryppet vann fra denne koblingen som var skjult inne i vegg over lang tid. Du har også hatt besøk av rørlegger som opplyser om at denne koblingen ikke er godkjent for denne type bruk inne i vegg. Under min befaring kunne jeg registrere at det var mye rustskader på koblingen etter antatt lang tids bruk, noe som igjen kan ha vært en medvirkende årsak til at koblingen har lekket ut vann inne i vegg. Ut fra hva som finnes av bildemateriale så kommer det også tydelig frem på bildene. Ved mye bruk av badekar så har denne lekkasjen til stadighet fått tilførsel av vann og hvor vannet har lekket ut langs veggsvill og trukket opp i vegg.

At badet både er feil oppbygd og samtidig ikke er tett, er det vel gitt opplysninger om allerede i tilstandsrapporten som var en del av kontrakts dokumentene da boligen ble avhendet. Hvis lekkasjen etter at den ble registrert første gang i slutten av 2016 har blitt tatt tak i og utbedret, så hadde nok badet kunne ha vært i bruk lang tid etter dette.

Etter å ha lest skaderapportene, mailer og brev, samtale med deg samt besiktigelse av det som en gang var et bad, er min konklusjon at årsaken til lekkasjen og skaden er den utett koblingen inne i vegg mellom bad og dusjnise. Slik det ser ut på rustangrepet på oppstikket så har denne lekkasjen pågått over tid. Lekkasjen har holdt treverk og platekledningen bak flis fuktig slik at til slutt har flis løsnet fra gipsunderlaget.

(...)

Sikrede innhentet også produktkatalogen fra firmaet som hadde levert rørene. Selskapet innhentet tilleggs kommentar fra takstmann K.L. datert 17.1.21 hvor det bl.a. fremkom:

Oppsummering av feil og mangler registrert:

- Manglende sluk på hoveddel (avgrenset i dusjnise).
- Gjenbruk av eldre støpejernssluk ved utbedring av bad i 2002.
- Utett golv i dusjnise.
- Sprekk i flis, flisfuger og utvendig flishjørne i dusjnise.
- Oppsprekking av utvendig flishjørne utenfor dusjnise.
- Utette gjennomføringer i vegg og overgang vegg/golv.
- Lekkasje fra rørskjøt før soillrør i vegg (før tettesjikt).
- Feil oppbygging av vegg med bruk av plast.

Sikrede krever dekning for vannskader på badet og anfører at skaden skyldes lekkasje fra rør inne i vegg som er omfattet av forsikringsvilkårene pkt. 4.1 (5). Årsaken til skaden er funnet og godt forklart og dokumentert. At rommet for øvrig ikke er 100 % tett, og teoretisk kunne ha gitt lekkasje, er ikke relevant. Selskapets takster kan ikke tillegges vekt fordi takstmann K.L. ikke er objektiv.

Lekkasjen skyldes korrodert støpejernsrør, og skaden har skjedd plutselig. Lekkasje fra rør skyldes ofte korrosjon eller utmatting, og i begge tilfeller tar det tid før det blir lekkasje. Dersom plutselighetsvilkåret skal tolkes slik at skaden må oppstå i løpet av ett døgn, så vil det nesten ikke være mulig å forsikre seg mot rørbrudd fordi bruddmekanismen tar for lang tid til å være plutselig.

Selskapet avviser ansvar og anfører at skadene skyldes utett våtrom og ikke rørbrudd og derfor er unntatt dekning. Selskapet viser til den tekniske dokumentasjonen som foreligger i saken.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for vannskade på bad.

Sikredes forsikring omfatter "de plutselige og uforutsette skader på forsikret bygning som er angitt i punkt 4.1", herunder "Utstrømming av væske fra innvendig rørledning med tilknyttet utstyr ved brudd, lekkasje eller oversvømmelse" og annen "tilfeldig og plutselig skade".

Formuleringen "plutselig" tilsier at skaden må inntreffe raskt i motsetning til skader som utvikler seg over tid, men sier ikke hvor lang tid som kan godtas. Rettspraksis og langvarig nemndspraksis har lagt til grunn at skade som skjer i løpet av én dag er plutselig, jf. LG-2016-148681 og f.eks. FinKN 2017-375, 2019-1006 og 2020-654.

Det er fremlagt flere rapporter. I skaderapport 12.1.17 fra takstmann R.R. heter det bl.a.:

Det registreres lekkasje fra trykksatt vannkobling for blandebatteri over boblebadekar. Vannet har videre fulgt veggflis og ned på vannrør fra vegg og drypper ned på gulv. Som følge av feil helling på gulv samler lekkasjevannet seg langs dusjvegg fra 2002.

I takst utarbeidet av takstmann K.L. datert 30.1.19 heter det at "Vannpåkjenning mht. manglende tettesjikt og utett avløpsmuffe har sannsynligvis pågått over tid". I ny rapport fra takstmann K.L. sier han:

Hverken flis eller flisfuger er tette. Oppbygging av vegg som avdekkes mot dusjnasje med bruk av plastikk, er uheldig mht. fukt. Dette er uavhengig om det er nytt eller gammelt tettesjikt uheldig, da SD-verdien ulik for membran og plastikk. Veggmembran har en lavere SD-verdi (vanndampmotstand) enn plast, noe som gjør at vanndamp trenger gjennom til bakenforliggende konstruksjon. Denne fukten er ment å diffundere naturlig ut til omgivelsene, men platen hindrer naturlig diffusjon. Fukten blir isteden magasinert i platelag mellom flis og plastikk.

Nemnda forstår disse rapportene slik at vannskaden har utviklet seg over tid. Sikrede har innhentet rapport fra ingeniør R.S. datert 11.1.21 som bl.a. sier:

Etter å ha lest skaderapportene, mailer og brev, samtale med deg samt besiktigelse av det som en gang var et bad, er min konklusjon at årsaken til lekkasjen og skaden er den utett koblingen inne i vegg mellom bad og dusjnasje. Slik det ser ut på rustangrepet på oppstikket så har denne lekkasjen pågått over tid. Lekkasjen har holdt treverk og plateledning bak flis fuktig slik at til slutt har flis løsnet fra gipsunderlaget.

(...)

Også her fremheves at lekkasjen har pågått over tid. Ut fra dette mener nemnda det ikke er dokumentert at vannskaden har oppstått i løpet av én dag eller ca. 12 timer slik det kreves i rettspraksis og langvarig nemndspraksis.

Nemnda peker for øvrig på at det etter vilkårene er vannskaden som skal utvikle seg plutselig – ikke selve rørbruddet slik sikrede synes å anføre.

Selskapet er etter dette ikke ansvarlig.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).